

خواص اسماء الحسنی

در بیان اوراق و اذکار مجربہ

۹

آثار آن

جابر رضوانی

نام کتاب : خواص اسماء الحسنی

مؤلف : جابر رضوانی

ناشر : انتشارات باقیات

چاپ و لیتوگرافی و صحافی : قلم / جزایری

نوبت و تاریخ چاپ دوم : اول ناشر ۱۳۸۵

شمارگان : ۳۰۰۰

قیمت : ۱۳۰۰ تومان

شابک : ۹۶۴-۶۱۶۸-۱۶-۷

مرکز پخش :

انتشارات بنی الزهراء (ع)

ناشر کتب فرهنگی ، مذهبی ، آموزشی و قرآن / نهج البلاغه و مفاتیح

قم ، خ مرعشی نجفی (ارم) پاساژ قدس ، پلاک ۸۲

تلفن : ۷۷۴۸۵۵۵ / ۷۷۳۲۷۳۰

پیوسته پنجم

ابجد کبیر از مسلمات است و عدد آن نیز از یک تا هزار می باشد که به ۲۸ حرف در زبان عرب تقسیم شده است. و در مورد آن بین مسلمانان از شیعه و سنی جای شبهه و تردید نیست. و در بین غیر مسلمانان نیز ابجد کبیر معروف است. و ژاپنی ها و چینی ها نیز به حروف ابجد کبیر معتقد هستند. با اینکه حروف الفبای آنها سیصد حرف است اما به طریق خاصی اعداد ۱ تا ۱۰۰۰ را که برای ۲۸ حرف است و خود نیز ۲۸ عدد مستقل است را بر تمام الفبای خود قسمت می کنند.

شاید آنها نیز مانند زبان فارسی بسیاری از حروف قریب المخرج را در موقع محاسبه یک حرف واحد به حساب می آورند که در فارسی حرف چ را ج، و حرف ژ را ز، حرف گ را ک، و حرف پ را ب، حساب می کنند.

و ابجد کبیر آن است که هر یک از حروف بیست و هشتگانه زبان دارای عدد مخصوصی است که آن را در عنوان جدولی بیان می کنیم.

۵۰	۴۰	۳۰	۲۰	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ن	م	ل	ک	ی	ط	ح	ز	و	ه	د	ج	ب	ا
۱۰۰۰	۹۰۰	۸۰۰	۷۰۰	۶۰۰	۵۰۰	۴۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۱۰۰	۹۰	۸۰	۷۰	۶۰
غ	ف	ق	د	خ	ث	ت	ش	ر	ق	ص	ف	ع	س

که در این جدول همزه (أ) و الف (ا) هر کدام به عدد ۱ حساب می شود و حرف تشدید که دو حرف مکرر است نیز یک حرف حساب می شود پس لفظ «علی» می شود ۷۰۴ و (ل) ۳۰ (ی) ۱۰ که جمع آن ۱۱۰ می شود.

و در کلماتی مانند رَحْمَان نیز مانند کتابت عربی آن که به صورت رحمن بدون الف است محاسبه می شود. پس می شود: ر ۲۰۰، ح ۸، م ۴۰، ن ۵۰ که جمع آن ۲۹۸ می شود. و اما در کلمه جلاله (الله) را با آن که لام آن تشدید دارد دو حرف حساب می کنند و جمع آن ۶۶ می شود.

اما در ابجد صغیر با طرح ۹، ۹ بر عدد حروف ابجدی اطلاق می کنند که در حرف (ی) با طرح ۹ عدد ابجد صغیرش ۱ می شود و در حرف (س) عدد ابجد صغیرش ۶ می شود. و حرف ط و ص و ظ بدون عدد می شوند و مورد حساب واقع نمی گردند.

در ابجد وسیط نیز با طرح ۱۲، ۱۲ بر عدد حروف ابجدی اطلاق می شود که مثلاً در حرف ک با طرح ۱۲ عدد ابجد وسیط آن ۸ شده و مورد محاسبه واقع می گردد.

و نکته آخر آنکه تقسیم کردن آیه مبارکه «بسم الله الرحمن الرحيم» در مربع به حروف ابجدی برای دفع اجانین و افراد مبتلا به جن و جن زدگی مفید است. (۱)

فهرست

۱۳	 مقدمه
۲۰	 بخش لؤل: خواص اسماء الحسنی
۲۲	 ۱- الله «تبارک و تعالی»
۲۶	 ۲- إله
۲۷	 ۳- واحد
۲۹	 ۴- احد
۳۱	 ۵- صمد
۳۳	 ۶- أول
۳۵	 ۷- آخر
۳۷	 ۸- سمیع
۴۱	 ۹- بصیر
۴۲	 ۱۰- قدیر
۴۶	 ۱۱- قاهر
۴۹	 ۱۲- علی
۵۱	 ۱۳- أعلى
۵۳	 ۱۴- باقی
۵۴	 ۱۵- بدیع
۵۶	 ۱۶- باری

۵۷	۱۷ - اکرم
۵۸	۱۸ - ظاهر
۶۰	۱۹ - باطن
۶۱	۲۰ - حق
۶۲	۲۱ - حکیم
۶۶	۲۲ - علیم
۶۸	۲۳ - حلیم
۷۱	۲۴ - حفیظ
۷۲	۲۵ - حق
۷۵	۲۶ - حسیب
۷۸	۲۷ - حمید
۸۰	۲۸ - حقی
۸۲	۲۹ - رب
۸۴	۳۰ - رحمن
۸۷	۳۱ - رحیم
۸۹	۳۲ - ذاری
۹۰	۳۳ - رزاق
۹۲	۳۴ - رقیب
۹۴	۳۵ - رؤف
۹۶	۳۶ - رانی
۹۷	۳۷ - سلام

۹۹	۲۸- مؤمن
۱۰۰	۳۹- مهیمن
۱۰۳	۴۰- عزیز
۱۰۴	۴۱- جبار
۱۰۶	۴۲- متکبر
۱۰۷	۴۳- سید
۱۰۸	۴۴- ستوح
۱۰۹	۴۵- شهید
۱۱۱	۴۶- صادق
۱۱۲	۴۷- صانع
۱۱۴	۴۸- طاهر
۱۱۵	۴۹- عدل
۱۱۷	۵۰- غفور
۱۱۹	۵۱- غفور
۱۲۱	۵۲- غنی
۱۲۳	۵۳- غیاث
۱۲۵	۵۴- فاطر
۱۲۶	۵۵- فرد
۱۲۷	۵۶- فتاح
۱۲۸	۵۷- فالق
۱۲۹	۵۸- قدیم

١٣٠	٥٩- مَلِك
١٣٢	٦٠- قَدَّوس
١٣٣	٦١- قَوِي
١٣٥	٦٢- قَرِيب
١٣٧	٦٣- قَيَّوم
١٣٩	٦٤- قَابِض
١٤١	٦٥- بَاسِط
١٤٣	٦٦- قَاضِي الْحَاجَات
١٤٤	٦٧- مُجِيد
١٤٥	٦٨- مَوْلَى
١٤٦	٦٩- مَنَّان
١٤٨	٧٠- مُحِيط
١٤٩	٧١- مُبِين
١٥٠	٧٢- مُقَيِّت
١٥٢	٧٣- مُصَوِّر
١٥٤	٧٤- كَرِيم
١٥٦	٧٥- كَبِير
١٥٨	٧٦- كَافِي
١٥٩	٧٧- كَاشِفُ الضَّرِّ
١٦٠	٧٨- وَتَر
١٦١	٧٩- نَوْر

١٦٣	٨٠- وهّاب
١٦٦	٨١- ناصر
١٦٧	٨٢- واسع
١٦٩	٨٣- وَدُود
١٧١	٨٤- هادي
١٧٢	٨٥- وَفَى
١٧٣	٨٦- وكيل
١٧٥	٨٧- وارث
١٧٧	٨٨- باعث
١٧٩	٨٩- بَرّ
١٨١	٩٠- ثواب
١٨٣	٩١- جليل
١٨٤	٩٢- جواد
١٨٥	٩٣- خير
١٨٧	٩٤- خالق
١٨٨	٩٥- خير الناصرين
١٨٩	٩٦- دَيّان
١٩٠	٩٧- شكور
١٩٢	٩٨- عظيم
١٩٤	٩٩- لطيف
١٩٦	١٠٠- شافي

۱۹۸	بخش دوم: پیوستها
۲۰۰	پیوست اول
۲۰۰	۱- وکی
۲۰۲	۲- مُذِل
۲۰۴	۳- نافع
۲۰۵	۴- رافع
۲۰۶	۵- خافض
۲۰۷	۶- قَهَّار
۲۰۸	۷- مُعز
۲۰۹	۸- مجیب
۲۱۰	۹- مُغنی
۲۱۱	۱۰- مُتقدم
۲۱۲	۱۱- مُبَدی
۲۱۳	۱۲- مُقَطعی
۲۱۴	۱۳- هو
۲۱۵	۱۴- متین
۲۱۶	۱۵- جامع
۲۱۷	۱۶- برهان
۲۱۸	۱۷- مُمیت

۲۱۹	۱۸ - ضارّ
۲۲۰	۱۹ - حبيب
۲۲۱	۲۰ - عالى
۲۲۲	پيوست دوّم
۲۲۴	پيوست سوّم
۲۲۷	پيوست چهارم
۲۳۲	منابع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِهِ نَسْتَعِينُ

مقدمه

قال الله تبارك و تعالی «وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا»^(۱)

برای خداوند نامهای نیکوئی است که او را با آن نامها بخوانید.

شاید برای بعضیها این سوال پیش بیاید که اسماء حسنی چیست؟ و منظور از آن کدام اسمهاست؟ و او را با آن نامها چگونه باید خواند؟
جواب سؤال اول: منظور از اسماء حسنی، صفات گوناگون خداوند است که همگی نیک و همگی حسنی هستند. و با بعضی از آنها در زندگی روزمره خود آشنا هستیم مانند اینکه می دانیم خدا عالم است، قادر است، رازق است، عادل است، شافی است، جواد است، کریم است، رحیم است، رحمن است، لطیف است و رؤوف است. و اسماء گوناگون دیگری که همگی آنها دارای صفات نیک فراوان ذات مقدس پروردگار هستند.^(۲) که بعضی از این اسماء راجع به صفات ذاتیه الهی هستند مانند: اله، قادر، عالم، حی، سمیع و بصیر. و بعضی دیگر راجع به صفات فعل هستند مانند: خالق، رازق، باری و مصور. و بعضی دیگر نیز مفید تمجید و تقدیس او هستند چون قدّوس، سلام، غنی و واحد و... و تمامی این اسماء به ذات الله برمی گردند و

همگی مشتق شده از الله هستند.

جواب دوم:

روایات، اسماء حسنی را «۹۹» تا نقل می‌کند که در روایاتهای مختلف، اختلافی در اسماء وجود دارد و اختلاف آنها نیز در اسماء مترادف و ترکیب و اشتقاق است.

مثلاً مُعَزَّ و مَذَلَّ را یک اسم، و خافض و رافع را یک اسم، و غفار و ستار را یک اسم شمرده‌اند و نظایر اینها و گرنه در اصل همین «۹۹» اسم است. و اینکه در دعای جوشن کبیر صد بند است و در هر بند، ده نام آمده که همگی آنها هزار اسم می‌شود، همه آنها مشتق از همین نود و نه اسم ذات و جمال و جلال و کمال است.^(۱)

جواب سوال سوم:

منظور از خواندن خداوند به این نامها تنها این نیست که این الفاظ را بر زبان جاری کنیم و مثلاً بگوئیم یا عالم، یا قادر، یا ارحم الراحمین، بلکه در واقع این است که این صفات را در وجود خودمان به مقدار امکان جاری نماییم. پرتوی از علم و دانش او، شعاعی از قدرت و توانائی او، و گوشه‌ای از رحمت و وسع‌اش در ما و جامعه ما پیاده شود، و به تعبیر دیگر متصف به اوصاف او و متخلق به اخلاقش

می گردیم.

تا در پرتو این علم و قدرت و این عدالت و رحمت بتوانیم خویش و اجتماعی را که در آن زندگی می کنیم از صف دوزخیان خارج سازیم. (۱)

مولای ما علی علیه السلام از محمد رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت می کند که فرمود: برای خداوند عز و جل ثود و نه اسم است، هر کس با آن اسمها خدا را بخواند، دعایش مستجاب می گردد و هر کس آنها را إحصا بکند و بشمرد به بهشت وارد می شود.

شیخ صدوق رحمته الله درباره إحصا می گوید یعنی کسی که احاطه به آن اسماء پیدا بکند و بر معانی آنها واقف باشد، نه اینکه بشمرد. (۲)

با توجه به مطالب مذکوره باید توجه داشت که این اسماء شریفه از زیان صرف خارج نشود چرا که در آن موقع از گوش بالاتر نمی رود، و باید آنها را از قلب صادر کرد تا آثار خود را در پی داشته باشد.

نام اسماء حسنی

پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله اسماء الهی را اینگونه شمرده اند:

«الله، إله، الواحد، الأحد، الصمد، الأول، الآخر، السمیع، البصیر، القدر، القاهر، العلّی، الاعلی، الباقي، البدیع، الباری، الأکرم، الظاهر، الباطن، الحی، الحکیم، العلیم، الحلیم، الحفیظ، الحق، الحسیب، الحمید، الحفی، الرَّب، الرحمن، الرَّحیم»

الذَّارِی، الرَّزَاق، الرَّقِیب، الرَّوَّوف، الرَّأْی، السَّلام، الْمُؤْمَن، الْمُهَیْمَن، الْعَزِیز، الْجَبَّار، الْمُتَكَبِّر، السَّیِّد، السَّبَّوح، الشَّهِید، الصَّادِق، الصَّانِع، الطَّاهِر، الْعَدْل، الْعَفْوَ، الْغَفُور، الْغَنِی، الْغِیَاث، الْفَاطِر، الْفَرْد، الْفَالِق، الْقَدِیم، الْمَلِک، الْقُدُّوس، الْقَوِی، الْقَرِیب، الْقَیُّوم، الْقَابِض، الْبَاسِط، قَاضِی الْحَاجَات، الْمَجِید، الْمُؤَلِی، الْمَنَّان، الْمَحِیْط، الْمُبِین، الْمُعِیْتُ، الْمَصْوِّر، الْکَرِیم، الْکَبِیر، الْکَافِی، کَاشِفُ الضَّرِّ، الْوَتَر، النَّوَر، الْوُحَاہ، النَّاصِر، الْوَاسِع، الْوَدُود، الْهَادِی، الْوَفْی، الْوَكِیل، الْوَارِث، الْبَاعِث، الْبَرِّ، التَّوَاب، الْجَلِیل، الْجَوَاد، الْخَبِیر، الْخَالِق، خَیر النَّاصِرِین، الذَّیَّان، الشُّکُور، الْعَظِیم، اللَّطِیف، الشَّافِی» (۱)

الله در این شمارش و شمارشهای دیگر و به طور کلی اسم ذات است و همه صفات کمال و جمال و جلال در این اسم مبارک جمع شده است. الله نقطه پرگار اسمای حسنی است.

توجه: صاحب خواص الاسماء می گوید: اگر کسی با اعتقاد کامل و با اجتناب و دوری کردن از حرام در اکل و شرب و قول و فعل، یکی از اسمای مذکوره را بخواند و مباشر به آنها شود، خصوصاً با اجازه مرشدی کامل از علماء ربانین، امید است که خداوند او را از مقصودش ناامید نگرداند و اگر مصلحت الهیه در انجام مقصود دنیوی نباشد از فیوضات اخروی بی بهره نخواهد بود. (۲)

و استجابت دعای شخص داعی از سه حالت بیرون نیست با توجه به اینکه شرایط مذکوره را رعایت کرده باشد. صادق آل محمد علیهم السلام

می‌فرماید: هیچ مسلمانی نیست که خداوند را از برای جهتی بخواند مگر اینکه:

۱ - خداوند دعایش را به اجابت می‌رساند.

۲ - یا اجابت دعایش را به تاخیر می‌اندازد.

۳ - و یا این که ثواب آن را برایش ذخیره می‌گرداند. (۱)

که ما با استفاده از همین روایت شریف که اسمای الهی را بیان می‌کند سعی نمودیم اسماء حسنی را به همین ترتیب با معانی و توضیحی مختصر و همراه با خواص آنها بیان نمائیم. و غرض از توضیح هم این است تا خواننده در هنگام احصای این اسماء به معانی آنها نیز توجه داشته و با معرفت کامل پروردگار را بخواند و انشاءالله به مقصود مشروعه خود برسد.

تذکر:

اول: اعداد کبیر، وسیط و صغیر از برای یک اسمی در کتابهای گوناگون مختلف بوده لذا با کوشش فراوان سعی نمودیم تا شماره‌های اعداد کبیر، وسیط و صغیر اسماء را با توجه به توضیحات حضرت علامه آیه الله سید محمد حسین حسینی طهرانی رحمته الله از کتاب مهر تابان بیرون کشیده و جدول بندی نمائیم که تا اعداد دقیقی را ارائه نمائیم.

دوم: از آنجا که برای برخی از خواص اسماء اعدادی ذکر نشده است برخی از بزرگان در این باره فرموده‌اند، در هر جا که عدد اسماء را

تعیین نکرده‌اند قاری مخیر است خواه به عدد کبیر، آن اسم را بخواند و خواه به عدد صغیر.

و علمای حروف، عرفا و مرتاضین اسلامی برای هر مهمی متوسل به یک عددی گشته و به مراد خود رسیده‌اند.^(۱)

باز برای تاکید به مطالب گذشته، تذکر این نکته حائز اهمیت است که شخص قاری باید مقدمات احصای این اسماء را که دوری کردن از اکل و شرب و قول و فعل حرام است را رعایت نماید. فکر و قلب، سیرت و صورت خود را از همه گونه آلاشهای غیر الهی و شیطانی شسته و با وجودی پاکیزه و فرشته خو به درگاه الهی برود که در این صورت خداوند کریم تفضلات خویش را جاری می‌فرماید. زیرا که بنده یک وجب بسوی الهی قدم برداشته و حال او بنابر فرمایش خویش یک قدم بوسیله عنایات بیکران خود بسوی بنده می‌آید که او صادق و وقی است.

جابر رضوانی

قم مقدس ۱۵ / ۵ / ۱۳۸۱

۲۶ / جمادی الاول / ۱۴۲۳

سه شنبه ساعت ۴/۳۰ صبح